Stichting Synagoge Coevorden
Kerkstraat 36
7741 JC Coevorden

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave:

Voorwoord van de voorzitter
Ontwikkelingen in het bestuur
Jom Hashoa herdenking
Het leggen van Stolpersteine
De gebruikersovereenkomst met de gemeente Coevorden
Vrienden van de synagoge
PR en communicatie
Herdenkingsmaand Oktober 2017
Plannen voor 2017

Voorwoord van de voorzitter

Voor u ligt het jaar verslag van Stichting Synagoge Coevorden.
Veel mensen hebben op geheel vrijwillige basis weer veel werk verzet. Dank daarvoor. Hun doel: het behouden van de synagoge en het rabbihuis voor Coevorden. Behouden betekent ook: Het op een waardige manier gebruiken van het gebouw voor educatie en cultuur.
Met respect voor de geschiedenis van het gebouw.
Opdat wij niet vergeten.

Ernst Rosenbaum
Voorzitter Stichting Synagoge Coevorden

Ontwikkelingen in het bestuur

Het jaar 2016 begon voor het bestuur van Stichting Synagoge Coevorden (SSC) met een gehavende samenstelling. Nadat in november 2015 de voorzitter was teruggetreden, kondigde eind december ook de penningmeesters aan er mee te stoppen. Gelukkig hebben de overgebleven bestuursleden, de heer Henk Dijkema en de heer Barend Faddegon, twee nieuwe bestuursleden gevonden in Coevorden zelf. Mevrouw Dirkje Mulder en de heer Ben Kuiper. De heer Kuiper heeft het penningmeesterschap op zich genomen en mevrouw Mulder heeft uitgebreide initiatieven ontwikkeld rondom de herdenking in 2017 (zie verder in hoofdstuk Herdenkingsmaand oktober 2017)

In april heeft het bestuur contact gekregen met de heer Ernst Rosenbaum, notaris te Emmen, die het voorzitterschap op zich heeft genomen. Sindsdien is het bestuur weer volledig bemenst.

Jom Hasjoa Herdenking

Een belangrijke doelstelling van SSC is het houden van de Jom Hasjoa herdenking. Bij deze herdenking worden van alle niet teruggekeerde joodse coevordenaren de namen voorgelezen als herinnering. Voor deze herdenking is in maart een werkgroep opgericht met daarin o.a. Janny Horring, de initiatiefneemster van de stichting. Deze werkgroep heeft de herdenking, die dit jaar op 4 mei viel, voorbereid en uitgevoerd. Tegelijkertijd werd er door SSC deelgenomen aan de 4 mei herdenking in de Hervormde Kerk. De heer Faddegon heeft daar stilgestaan bij het moment van deportatie van de joodse gemeenschap uit Coevorden in oktober 1942. Na afloop van beide bijeenkomsten heeft er een gezamenlijk kranslegging plaatsgevonden bij het monument aan de zijgevel van de synagoge. Op 3 mei, tijdens de uitvoering van het requiem van Mozart heeft de heer Faddegon een korte toespraak gehouden over de geschiedenis van de joodse gemeenschap in Coevorden en ook de deportatie in 1942 aangehaald.

Het leggen van Stolpersteine

Een tweede belangrijke doelstelling van SSC is het leggen van Stolpersteine (struikelstenen). Dit zijn kleine betonnen kubussen met aan de bovenzijde een messingplaatje, waarop de naam, het geboortejaar en de plaats en datum van overlijden staan. Deze struikelstenen, een initiatief van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig, worden gelegd voor de huizen waar voor de deportatie joodse mensen/families hebben gewoond.

Stolpersteine voor de families Sanders en Krammer

Op 5 oktober zijn er weer zes stenen gelegd. Twee in de Bentheimerstraat 29 voor het echtpaar Sanders en vier voor de familie Krammer aan de van Heutzsingel 25. Tijdens een indrukwekkende bijeenkomst voorafgaand aan het leggen van de stenen, werd er het woord gevoerd door wethouder Jeroen Huizing en door nabestaanden van het echtpaar Sanders.

wethouder Jeroen Huizing

De heer Gerard Sanders

mevrouw Ruth Koster

De wijze waarop door de nabestaanden werd stilgestaan bij hun voorouders was zeer respectvol en bracht het echtpaar Sanders als het ware tot leven.

Ook in 2017 zullen er weer Stolpersteine worden gelegd.

De gebruikersovereenkomst met de gemeente Coevorden

Op 18 december 2014 zijn er voor het eerst concrete besprekingen geweest met het gemeentebestuur over het gebruik van de synagoge en de rabbiwoning. Het ging in eerste instantie over koop of huur van het gebouw, iets waar SSC financieel helemaal niet toe in staat was. Daar is juni een verandering in gekomen, tijdens een gesprek met burgemeester Bouwmeester en wethouder Zwiers. Het bestuur van SSC werd in de daarop volgende gesprekken met de gemeente ondersteund door de heer Jan Hulsegge, bestuurslid van Stichting Drents Monument (SDM). Deze gesprekken hebben er uiteindelijk toe geleid dat er met wederzijdse instemming een overeenkomst tot stand kwam, waarin SSC het gebruik van de gebouwen krijgt, waarbij geen huur hoeft te worden betaald. Wel gaat SSC per 1 juli 2017 zelf de energielasten betalen. De gemeente Coevorden heeft zich verplicht om een toilet- en keukenvoorziening in het gebouw aan te brengen, hetgeen in januari 2017 zal plaats vinden,

Deze voorzieningen zijn van groot belang voor het uitvoeren van de andere hoofddoelstelling van SSC, namelijk het verzorgen van lezingen, muziekavonden en andere bijeenkomsten.

Vrienden van de Synagoge

In 2015 startte het bestuur van de SSC een actie voor het krijgen van vrienden van de SSC om middels deze weg belangstellenden te betrekken bij het behoud van de synagoge. In 2016 had de SSC 50 Vrienden en in 2017 zal een nieuwe wervingsactie worden ingezet.

Pr en communicatie

Halverwege 2016 heeft het bestuur een vrijwilliger gevonden voor het onderhouden van de website www.synagoge-coevorden.nl. Hierna is de website aangepast en worden er regelmatig nieuwsberichtjes geplaatst evenals verslagen en foto's van de gehouden evenementen.
In 2017 zal er middels persberichten regelmatig aandacht worden besteed aan de voortgang van de verbouwing van de synagoge en de evenementen die daar worden gehouden.
Er komt een brochure over de doelstelling en het werk van de SSC en een over het leggen van Stolpersteine. Tevens komt er een nieuwsbrief voor de vrienden van de SSC, de vrijwilligers en het comité van aanbevelingen.

Herdenkingsmaand oktober 2017

Op 2 oktober 2017 is het precies 75 jaar geleden dat de joodse inwoners uit Coevorden en heel Drenthe zijn afgevoerd naar Kamp Westerbork en vandaar naar de vernietigingskampen in Auschwitz en Sobibor. Het bestuur heeft het plan opgevat om voor de gehele maand oktober speciale bijeenkomsten voor te bereiden. Daartoe is samenwerking gezocht en gevonden met verschillende organisaties en groepen in de samenleving van Coevorden. Er is een werkgroep ontstaan waar onder ander Theater Hofpoort, de Historische vereniging, vertegenwoordigers uit het basis - en voortgezet onderwijs deelnemen. Het Stedelijk museum en de bibliotheek stellen materiaal beschikbaar. Omdat het niet alleen om de joodse inwoners van Coevorden gaat is er ook contact gelegd met Kamp Westerbork. En voor de bekostiging is er contact gezocht met de provincie Drenthe. Voor het aanvragen van subsidies voor deze maand wordt SSC ondersteund door de heer Olav Reijers en door bestuursleden van SDM. De plannen voor deze herdenkingsmaand voorzien in diverse bijeenkomsten gedurende de gehele maand oktober, te beginnen met een provinciale bijeenkomst in de synagoge in Coevorden op 2 oktober en op 3 oktober in Kamp Westerbork. De herdenkingsmaand wordt op 31 oktober afgesloten met het leggen van een uitgebreide serie Stolpersteine.

Plannen voor 2017

Op 12 januari zal de officiële ondertekening van de gebruikersovereenkomst plaatsvinden. Aansluitend vindt de installatie plaats van het Comité van aanbeveling.

Deze bijeenkomst zal eveneens het startsein zijn voor de herinrichting van de synagoge en het rabbihuis. Er zal onder andere een mogelijkheid worden gecreëerd om een permanente presentatie in te richten over het joodse leven van de afgelopen 250 jaar. Daarnaast zal de sjoel zodanig worden ingericht dat deze herkenbaar is als een voormalig gebedshuis, waar herdenkingen, muziekuitvoeringen en lezingen kunnen plaats vinden.

Voor de herinrichtingswerkzaamheden gaat het bestuur vrijwilligers werven. Daarnaast gaan we ook op zoek naar vrijwilligers die te zijner tijd als gastvrouw en gastheer kunnen functioneren.

De eerste herdenkingsbijeenkomst is de Jom Hashoa herdenking op 24 april, gevolgd door de theateruitvoering “Door de nacht klinkt een lied” in samenwerking met Theater Hofpoort.

Het belangrijkste deel van de renovatie en herinrichtingswerkzaamheden zal gericht zijn op de herdenkingsmaand oktober. Voor het realiseren van al de plannen en ideeën zal het bestuur zich actief gaan inzetten om sponsor- en subsidiegelden te verwerven. Hierin krijgt het bestuur ondersteuning van Stichting Drents Monument. Daar is het bestuur de SDM zeer erkentelijk voor.

Het bestuur van Stichting Synagoge Coevorden ziet uit naar een enerverend en gedenkwaardig 2017.

Coevorden, 9 januari 2017

Voorzitter	Secretaris
Ernst Rosenbaum	Barend Faddegon

Stichting Synagoge Coevorden, Kerkstraat 36, 7741 JC Coevorden.

Adres secretariaat: Riedtal 9, D49843, Uelsen.

Telefonisch bereikbaar :+31616018914 of e mail: bhfaddegon@gmail.com

Website: http://www.synagoge-coevorden.nl